

Universala Kongreso en Vieno : Parolado de Franz Jonas

Claude Gacond, 360-a radioprelego, 1970.09.02 & 05

Cl.- Parolas gesinjoroj Claude kaj Andrée Gacond.

Dum kelkaj semajnoj ni forlasos nian studon pri Hector Hodler por reveni al pli aktualaj temoj. Hodiaŭ ni turnos nian atenton al la Universala Kongreso, kiu disvolviĝis en Vieno antaŭ unu monato.

A.- Kio distingiĝis tiun Universalan Kongreson de la pasintaj, tio tute certe estis la partopreno de D-ro Franz Jonas, la prezidanto de la Aŭstria Respubliko en la solena inaŭguro.

Cl.- Antaŭ du mil esperantistoj venintaj el 44 landoj prezidanto Jonas sin ne prezentis kiel ŝtatestro, sed kiel samideano, kiu bone konas la nunajn problemojn de la esperanto-movado.

A.- Parton el lia parolado disaŭdigis la saman tagon, tio je la 2-a de aŭgusto, la radio kaj televido de Aŭstrio. La postajn tagojn multaj gazetoj aperigis ĝin en nacilingvaj tradukoj.

Cl.- Ni hodiaŭ legos al vi tiun paroladon de la prezidanto de la Aŭstria Respubliko, nin bazante sur la teksto sendita de la gazetara servo de la Universala Kongreso. D-ro Jonas komencis per salut-vortoj :

A.- *« Tre ŝatata prezidantaro, tre ŝatataj sinjorinoj kaj sinjoroj, la kvindek-kvina Universala Kongreso de Esperanto unuigas en Vieno dumil adeptojn de la Internacia Lingvo Esperanto. Tio estas bonvena okazo por la Federacia Prezidanto de la Respubliko Aŭstrio, saluti la kongresanojn nome de la aŭstria popolo, kaj ankaŭ saluti ilin kiel samideano. »*

Cl.- Poste D-ro Jonas raportas pri la esperanto-vivo en Aŭstrio. Ni dubas, ke multaj ŝtatestroj tiom bone konas ĝin kaj tiel simpatie notas ĝiajn progresojn. Jen liaj diroj :

A.- *« Vi estas gastoj en lando, kiu ĉiam estis favora al esperanto kaj instigis la movadon en kelkaj direktoj. En la jaro 1904 jam okazis en Graz la unua Aŭstria Esperanto-Kongreso ; do unu jaron antaŭ la unua Universala Kongreso de Esperanto en Bulonjo-sur-Mar, en kiu Zamenhof parolis sian faman inaŭguran paroladon. Intertempe okazis en nia lando jam du kongresoj de Universala Esperanto-Asocio, tio estas en la jaroj 1924 kaj 1936, kaj tri kongresoj de Sennacieca Asocio Tutmonda, tio en 1925, 1955 kaj 1962. »*

Cl.- D-ro Franz Jonas daŭrigas : *« Ekde la komenco, la movado en Aŭstrio sukcese evoluis, sed bedaŭrinde interrompita dum la du mondmilitoj kaj malpermesata dum la aŭtokrataj reĝimoj. Tiel la Esperanto-movado travivis la saman sorton kiel multaj aliaj kulturmovadoj. Hodiaŭ denove ekzistas vigla Esperanto-movado kun diversaj branĉoj. Apud Aŭstria Esperantista Federacio agas specialaj unuiĝoj de socialistoj kaj katolikoj, de fervojistoj kaj naturamikoj. Depost 1925 ekzistas en Aŭstrio ŝtata Ekzamena Komisiono kaj en la jaro 1929 estiĝis en Vieno la fama Internacia Esperanto-Muzeo. Post la lasta milito fondiĝis Aŭstria Esperanto-Instituto kaj krome Asocio por internacia interkompreniĝo. Ekzistas ankaŭ pluraj gazetoj regule aperantaj.*

A.- Povas do esti, ke eksterlandaj samideanoj gratulas la aŭstriajn esperantistojn pri la bona stato de la movado. Sed, mi diros al vi, ke la aŭstria esperantistoj mem ne estas kontentaj. Ili sentas la samajn malfacilaĵojn kiel la samideanoj en aliaj landoj.

Cl.- Kvankam la internacia vivo fariĝas ĉiam pli intensa, la oficiala mondo daŭrigas la malnovajn kaj maltaŭgajn metodojn de lingva interkompreniĝo. Estas vero, ke la moderna tekniko helpas faciligi la taskon de la profesiaj tradukistoj dum kongresoj, sed ne pli. Iliaj teknikaj aparatoj estas maltaŭgaj ludiloj kompare kun la mondvasta farenda tasko, nome superi la lingvajn barojn inter la popoloj, inter milionoj da homoj.

Universala Kongreso en Vieno : Parolado de Franz Jonas

Claude Gacond, 360-a radioprelego, 1970.09.02 & 05

A.- Tial la esperantistoj nuntempaj devas pensi kiel realistoj, ili devas pli varbi kaj per novaj rimedoj. Ili turnu sin ĉefe al la junularo, al ĉiuj interesuloj, ankaŭ al ĉiuj, kiuj estas respondecaj por la bonstato de la popoloj kaj ŝtatoj.

Cl.- Sed ĉar mi en tiu rilato mem faris multe da spertoj, mi avertas vin : ne atendu tro multe kaj ne postulu tro multe de la oficialaj funkciuloj, sed fidu pli la propran forton ! Se la esperanto-movado estas forta, la oficialaj institucioj de si mem agnoskos ĝian gravecon kaj signifon.

A.- La problemo de internacia helplingvo jam delonge ne plu estas pura teorio. Esperanto solvis tiun ĉi problemon, ĝi realigis la teorion kaj transigis ĝin al praktiko. Dum jardekoj en multaj landoj ne nur estas tradukitaj juvelaj verkoj el naciaj literaturoj, sed aperas ankaŭ multege da verkoj skribitaj originale en esperanto. En multaj landoj aperas esperanto-gazetoj, kiuj ne nur perfektigas la adeptojn en lingva rilato, sed ankaŭ disvastigas valoran scion trans la etnikajn limojn, de kontinento al kontinento, tra la tuta mondo.

Cl.- Esperanto ĝis nun sukcese trapasis ĉiujn ekzamenojn, al kiuj ĝi estis submetata flanke de scienco kaj tekniko, de politiko kaj komerco, de pedagogio kaj literaturo. Kian pruvon do pri la taŭgeco de esperanto la dubantoj krome bezonas ? Nur la propran sperton, propran sperton anstataŭ malsaĝa antaŭjuĝo ! »

A.- Kaj D-ro Franz Jonas konkludas per paroloj, kiuj pruvas, ke li vidas en esperanto lingvon, kiu estas portanto de nova humanismo :

Cl.- « Karaj gesinjoroj, la esperantistoj dum la pasintaj jardekoj konsekvence varbis por la ideo de interkompreniĝo per internacia helplingvo. Ili estis la profetoj de la movado. La nuna generacio de esperantistoj jam estas la pioniroj de Esperanto en praktika vivo. Sed ili neniam forgesu, ke esperanto ne nur estas rimedo por la ĉiutaga praktika vivo, sed ke ĝi estas eterne ligita al grandaj kaj altaj idealoj : al solidareco de la popoloj, al progreso de la homaro, al paco de la mondo ! »

A.- Liaj finvortoj estis :

Cl.- « Tiamaniere portante pluen la spiriton de humanismo, kiu ardigis ĝis nun tiom da esperantistoj, ni inaŭguru la kvindek-kvinan Universalan Kongreson de Esperanto. – Mi deziras al ĝi plenan sukceson kaj al la kongresanoj neforgeseblajn travivaĵojn en Aŭstrio.

A.- Ni legis al vi la inaŭguran paroladon, kiun faris D-ro Franz Jonas, la prezidanto de la Aŭstria Respubliko, en la Universala Kongreso de Vieno. Vi povis konstati, ke ĝi estis tre simpla. Anstataŭ paroli pri la mondsituacio per oratoraj frazoj, ĝi volis montri, ke en la hodiaŭa mondo almenaŭ ekzistas unu ŝtatestro, kiu konas la situacion de la esperanta mondo, kaj tio el la interno.

Cl.- Vi aŭdis prelegon el Svislando. Parolis gesinjoroj Claude kaj Andrée Gacond. Ĝis reaŭdo !

-oOo-